

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра культурології та хореографічного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2017 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
Актуальні проблеми сучасної культури

Підготовки магістра

Спеціальності 034 Культурологія

освітньої програми (спеціалізації)

Культурологія

Луцьк – 2017

Програма навчальної дисципліни «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ» підготовки магістра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 034 Культурологія, за освітньої програмою «Культурологія».

Розробник: Пригода Т. М., доцент кафедри культурології та хореографічного мистецтва, кандидат філософських наук

Рецензент: Головей В. Ю., завідувач кафедри культурології та хореографічного мистецтва, доктор філософських наук, професор

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри

протокол № ____ від _____ 2017р.

Завідувач кафедри: (Головей В. Ю.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету

протокол № ____ від _____ 2017 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Шиманський П.Й.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 034 Культурологія Культурологія магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 6/180		Рік навчання 5
		Семестр 9
		Лекції 30 год.
		Практичні (семінарські) 24 год.
		Лабораторні ____ год.
		Індивідуальні _____ год.
ІНДЗ: немає	Самостійна робота 114 год.	
	Консультації 12год.	
	Форма контролю: екзамен	

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 034 Культурологія Культурологія магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання 1
		Семестри 1
		Лекції 12 год.
		Практичні (семінарські) 8 год.
		Індивідуальні
		Самостійна робота 138 год.
ІНДЗ: немає	Консультації 22 год.	
	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми сучасної культури» є ознайомити студентів з основними тенденціями новітньої культури та її теоретичного дискурсу, сформувати здатність до критичного і цілісного осмислення актуальних процесів у сучасній культурі.

Основними завданнями вивчення дисципліни є з'ясувати новітні методологічні підходи до сучасної культурної дійсності, проаналізувати процеси у різних сферах культури, окреслити основні тенденції постсучасності та її перспективи.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

Здатність освоювати методологічні позиції, інформаційні моделі, теоретичні підходи і практичні реалізації у сфері культурологічного знання;

Здатність осмислювати основні категорії і концепти культурологічного дискурсу у динаміці і діалектиці та у медійному та комунікативному контексті;

Здатність виявляти й аналізувати основні тенденції актуального культурного процесу у різних сферах у їх взаємозв'язку і взаємовпливі;

Здатність витворювати цілісний образ проблеми у її дослідницькій культурологічній ретроспективі і потенційної перспективи її вирішення;

Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і культурний рівень;

Здатність опрацьовувати, аналізувати, оцінювати інформацію у процесі професійної діяльності і на цій основі продукувати певну фахову позицію;

Здатність формувати і підтримувати плюралістичну і толерантну комунікацію з іншими сторонами взаємодії (фахова дискусія, міжособистісний контакт, міжкультурна комунікація);

Здатність визначати, відстоювати і транслювати корпоративні цілі і завдання у професійній і соціальній сферах;

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Смысловий ландшафт постсучасної культури

Криза метафізичних, світоглядних, духовних ідеалів та підвалин епохи модерну. Занепад колективного ентузіазму. Байдужість до політики. Відмирання суспільного. Тотальна індивідуалізація. Егоцентризм мас. Екоцидний та інформаційний чинники сучасної цивілізації. Моральний фактор як рівень зрілості соціально-етичної свідомості. Проблема панування над людською екзистенцією. Процеси тоталітаризації, об'єктивації, стандартизації, уніфікації, «особистізації» в сучасному суспільстві. Суспільна маніпуляція і досягнення соціальних та природничих наук. Необхідність катарсису духовної культури сучасності. Естетичний, політичний і філософський виміри постмодерної культурної свідомості. Стратегії виходу. Анархія. Еротична політика. Опозиційність «ідеалам - ідолам» модерну». Увага до несвідомих компонентів духовного життя. Інтерес до міфу як форми утвердження неповторного. Прагнення до толерантності мислення – «Чому б і ні! (Г.Башляр). Дилема: “рабський спокій” і “неспокійна воля”. Суб'єктивність істини.

Тема 2 Штучний інтелект як фактор переорієнтації цивілізації

Штучний інтелект як один з найбільш пріоритетних наукових напрямків у моделюванні інтелектуальних сфер людської діяльності. Штучний інтелект та кібернетика і комп'ютерна техніка. Комп'ютеризація інтелектуальної діяльності. Антропоморфність уявлень про “кібернетичний розум” – “Міф про Думаючі Машини” (А.Самюель). Штучний інтелект як особлива наукова метафора, що позначає можливість переходу на якісно новий рівень мислення, спробу трансформації стереотипного мислення “одномірної людини”. Філософсько-антропологічне осмислення феномену штучного інтелекту. Взаємовідношення людини і машини, проблема розподілу функцій між ними. Імітація людських рис у функціональній побудові роботів – андрогінів. Соціальні наслідки проблем штучного інтелекту. Когнітивно-епістеміологічний зріз проблеми. Роль інтерактивної комп'ютерної графіки в активізації творчого, образного мислення у науковому дослідженні. Футуристичність та прогностичність проблеми штучного інтелекту.

Тема 3. Постмодерна філософія: нова методологія

Подолання метафізики в філософії М.Фуко. Наративізм Ж.Ліотара. Прагматизм Р.Рорті. Реконструкція в творчості Ж.Дерріди. М.Хайдеггер про майбутнє філософії. Хабермасівський проект «продовження віку філософії». Методологічна установка постмодерну на фрагментарність, нестабільність, випадковість, незворотність, відсутність (не присутність) і т.ін. Майбутнє і минуле з топосу різноманітних альтернатив. Самореалізація і самотворчість: можливість “переописати” (Р.Рорті) “свою” історію. Постмодерністське мислення як альтернатива мисленню епохи модерну, класичної раціональності, гранд-наративів. Плюралістичний, багатовекторний, поліваріантний світ і культур-рефлексія. Постструктуралізм. Семіотична методологія. Футурологія. Методологічний підхід до міжперсонального діалогу. Шизоаналіз. Логіка “або – або” та логіка “і...і...і”...

Тема 4. Альтернативна історія у сучасному культурологічному дискурсі

Криза класичної науки. Постнекласична раціональність. Нові методи дослідження історії. Нові відкриття. Методолічний плюралізм в історіографії. Маніпулятивність історичного знання. Герменевтичний метод у вивченні історії (В. Дільтей). А (анти)історичні концепції розвитку людства. Десцієнтизація наукової сфери. Проголошення «кінця історії». Мікроісторія. М. Фуко («Слова і речі», 1966, «Археологія знання», 1969): історія як альтернативна історіографія з різноманітними інтерпретаціями подій. Г. Вайт («Метаісторія. Історична уява в вроні ХІХ століття», 1973): історія як уявний суб’єктивний наративний дискурс. Ф. Анкерсміт («Ефект достовірності в написанні історії. Динаміка історіографічної типології», 1989, «Історія та вчення про тропи. Піднесення і падіння метафори», 1994): минуле як метафора

Тема 5. Футурологія. Постетика. Постнаука.

Багатоваріантні перспективи сучасної культури. Наука прогнозувань: подання наукових та інонаукових методів. Трансформація світу під впливом різних факторів (технології, політика, наука, соціальне планування, бізнес тощо). Рей Курцвейл, «пророк технокінця і технопорятунку». Техногігантизм. Тотальна психічна і фізична децентралізація. Технологічна сингулярність. Спів-спостереження (Д. Брін), «прозоре суспільство». Мультиплексові батьки. Технологічне безробіття. Субстрат-автономна особистість. Вибух інтелекту. Дивіденди довговічності. Репресивна десублімація. Ефективний альтруїзм. Добродійна інженерія. Принцип проактивності. Мули. Антропоген. Особистісний вимір етичної поведінки, не детермінований зовнішніми етичними системами. Пост етика М. Бахтіна. Постнаука. (Пост)некласична раціональність.

Тема 6. Сучасний літературний процес

“Про-все-вже-написано” як парадигмальна установка новітнього літературного простору. Феномен “літератури про літературу” – “історія про історію” (У.Еко). Цитатність сюжетів, тем, літературних та художніх засобів вираження – творчість як комбінаторика. Література як виробництво. Проблема критерію літературного успіху. Процеси олітературювання світу і культури. Проблема співвідношення літературної реальності і життя. Борхес, Маркес, Кортасар, Коельо, Еко, ін.: специфіка творчості і побутування художніх творів. Акунін, Сорокін, Пелевін: характерні тенденції літературного процесу в Росії. Ірванець, Андрухович, Жадан, Жолдак, Пашковський, інші: особливості українського літературного

середовища. Література і театр сьогодні: розмивання традиційних жанрових меж. Кінематографічність літературних та театральних творів. Проблема перенасичення літературного “розчину” сучасності. Проблема пошуку генія чи “генія”. Альтернативне літературознавство. Множинність прочитання історії літератури (С.Павличко, В.Агеєва, О.Забужко, Т.Гундорова, ін.).

Тема 7. Сучасні технологічні новації в арт-просторі.

Досягнення науки і техніки і сучасний арт-простір. Трансформація об'єкта і процесу сприйняття у мистецтві. Технологічний конструктивізм. Кардинальна зміна художнього мислення. Комп'ютеризація і технологізація мистецьких практик. Комп'ютерна графіка. Цифрові технології в кінематографі, сценографії. Концептуалізм. Автономія технологічного мистецтва від авторської творчості. «Смерть автора». «Смерть Бога». «Смерть Людини». «Смерть Мистецтва». Проблема ідентифікації мистецької сфери і техніко-технологічних новацій. Новий тип антропоморфного робота. Людина – «думаюча машина». Проблема імітацій та симуляцій у постмодерному мистецтві. Поширення практики цифрових новотворів. Феномен високої моди як технології і мистецтва. Футурологічна проблематика мистецьких тем і сюжетів.

Тема 8. Постмодернізм в архітектурі: основні тенденції

Сучасна архітектура: від модернізму до постмодернізму. Постмодернізм як архітектурний стиль і як культурна тенденція. Основні стилі постсучасності. Стиль хай-тек. Річард Роджерс. Основні тенденції містобудування у постсучасній архітектурі. Місто як організм. Дизайн міста як середовища для проживання спільноти. Мова архітектури Ч. Дженкса: основні ідеї. Роберт Вентурі про сучасну архітектуру. Будинок-хлів і будинок-качка. Феномен фасаду. Реклама в архітектурі. Міське середовище як новий урбаністичний об'єкт. Образність архітектурного постмодернізму. Феномен цитати в постмодерній архітектурі. Історичні стилі в постмодерні: актуалізація ретроспективи. Відкритість і незавершеність у постмодерні. Іронія і гра в постмодерній архітектурі. Інтелектуальні інтерпретації постмодерної архітектури. Соціальне будівництво в архітектурі. Принцип подвійного кодування у постсучасній архітектурі. Феномен дизайну: новітні ідеї.

Тема 9. Урбаністика. Креативні індустрії

Урбаністика як наука про місто. Місто як соціально-культурний організм. Місто як міське середовище. Проекти містобудування в архітектурі та філософії. Криза урбаністичної проблематики у 60-70-х роках ХХ століття. Занепад ідеології «соціальної архітектури» як практичної можливості вирішити соціальні конфлікти. Критика позитивістських моделей раціонального облаштування міського співбуття різних мешканців та спільнот. Три методологічних підходи в історії урбаністики (1) К. Зітте, місто як зовнішня форма і композиційна структура, 2) місто як система інфраструктур, 3) місто як соціальне життя). Теорія змішаної забудови (соціальна, культурна, адміністративна, індустріальна зони у межах пішої досягненності). Теорія розбитих вікон. Розумний урбанізм. Новий урбанізм. Екологічний урбанізм. Мультиурбанізм. Естетика конурбації. Нова етика Великого міста. Добродійний егоїзм мас. Стихійний елемент містобудування. Дизайн сучасного міста. Інтегральне місто. Культурний мікроурбанізм: місто крізь призму міських деталей. Креативне переосмислення міських фрагментів. Креативні технології і сучасна міська культура. Феномен нової міської близькості. Міський егоїзм.

Тема 10 Глобалізація: пошук нової автентичності

Процеси тотальної уніфікації. Формування і розвиток світових (транснаціональних, транскордонних) мереж у сферах економіки, політики, культури, медіа-комунікацій. Стандартизація і технологізація процесів виробництва, освіти, виховання, мас-медіа, шоу-бізнесу, культури. Системний характер інгративних тенденцій. Споживацька культура, індустріалізація та комерціалізація культурного процесу. Глобальне суспільство. Універсалізація ціннісних моделей. Міжнародний туризм. Роль мас-медіа в глобалізаційних процесах. Американізація світового простору: Голівуд, Макдональдс, Кока-кола, Пепсі, Майкрософт, джаз, інше). Деглобалізаційні тенденції. Децентралізація. Девропеїзація. Деамериканізація. Пошук нової автентичності. Етнічна. Мовна, культурна самобутність. Регіоналізація.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Постсучасність: культур-рефлексія					
Тема 1. Смисловий ландшафт постсучасної культури	4	2		12	2
Тема 2. Штучний інтелект як фактор переорієнтації цивілізації	2	2		10	1
Тема 3. Постмодерна філософія: нова методологія	4	4		12	1
Тема 4. Альтернативна історія у сучасному культурологічному дискурсі	2	2		10	1
Тема 5. Футурологія. Постетика. Постнаука	2	2		12	1
Разом за модулем 1	14	10		54	6
Змістовий модуль 2. Сучасна культура: постмодерна реальність					
Тема 6. Сучасний літературний процес	4	4		12	1
Тема 7. Сучасні технологічні новації в арт-просторі	2	2		12	2
Тема 8. Постмодернізм в архітектурі: основні тенденції	4	4		12	1
Тема 9. Урбаністика. Креативні індустрії	2	2		12	1
Тема 10. Глобалізація: пошук нової автентичності	2	2		12	1
Разом за модулем 2	16	14		60	6
Всього годин:	30	24		114	12

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Постсучасність: культур-рефлексія					
Тема 1. Смисловий ландшафт постсучасної культури	2	2		14	4

Тема 2. Штучний інтелект як фактор переорієнтації цивілізаційного поступу				12	2
Тема 3. Модерна філософія: пошук автентичності	2			16	2
Тема 4. Альтернативна історія як чинник сучасного культурного дискурсу	2			16	2
Тема 5. Футурологія. Постетика. Постнаука		2		16	2
Разом за модулем 1	6	4		74	12
Змістовий модуль 2. Сучасна культура: постмодерна реальність					
Тема 6. Сучасний літературний процес		2		16	2
Тема 7. Сучасні технологічні новації в арт-просторі	2			12	2
Тема 8. Постмодернізм в архітектурі: основні тенденції		2		14	2
Тема 9. Урбаністика. Креативні індустрії	2			12	2
Тема 10.	2			12	2
Разом за модулем 2	6	4		64	10
Всього годин:	24	8		138	22

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Сучасність як топос альтернатив минулого, теперішнього і майбутнього.
Проблема переосмислення ціннісних категорій культури.
Масовізація та театралізація культурного життя.
Проблема естетизації культури.
«Втома» від постмодерну.
Методологія зникнення і відсутності.
Феномен тиші і мовчання.
Іншість як спосіб існування.
Соціальний вимір методологічної поліваріантності.
Художня культура і проблема вичерпання мистецтва.
Самореалізація особистості і “кінець історії”.
Сучасна філософія як “переописання” (Р.Рорті).
Сучасна постмодерністська художність.
Етніка як пошук автентичності.
Феномен антимистецтва.
Постмодерні мистецькі тенденції в Україні.
Проблема “смерті мистецтва”.
Проблема автономії цифрової творчої технології від людини.
Дегуманізація як деантропологізація мистецтва: новий виток.
Художник чи програміст: питання творчої ідентифікації.
«Дефеноменологізація» мистецтва: пошук простору.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (макс=40 балів)	Модульний контроль (макс=60 балів)	Загальна кількість балів
--	---	---------------------------------

Модуль 1					Модуль 2							
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						МКР 1	МКР 2
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
5	3	5	3	4	5	3	5	4	3		30	30
20					20					60		100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

8. Адорно Т. Негативная диалектика. / Т. Адорно – М., 2003.
9. Адорно Т. Эстетическая теория. / Т. Адорно – М., 2001.
10. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. / Р. Арнхейм – М., 1974.
11. Архитектура Запада. Модернизм и постмодернизм. – М., 1986.
12. Барт Р. S/Z./ Р. Барт – М., 1999.
13. Барт Р. Америка. / Р. Барт – СПб., 2000.
14. Барт Р. Избранные произведения. Семиотика. Поэтика. / Р. Барт – М., 1994.
15. Барт Р. Мифологии. / Р. Барт – М., 2000.
16. Барт Р. Фрагменты из речи влюбленного. / Р. Барт - М., 2002.
17. Бахтин М. М. Литературно-критические статьи. / М. М. Бахтин – М., 1986.
18. Бахтин М. М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. / М. М. Бахтин – М., 1990.
19. Башляр Г. Вода и грезы: Опыт о воображении материи. / Г. Башляр – М., 1998.
20. Башляр Г. Новый рационализм. / Г. Башляр – М., 1987.
21. Беньямин В. Произведение искусства в эпоху его технической воспроизводимости. / В. Беньямин – М., 1996.
22. Библер В. С. Цивилизация и культура // Библер В.С. На гранях логики культуры: Книга избр.очерков. / В. С. Библер – М., 1997. – С.277-313.
23. Бодрийяр Ж. В тени молчаливого большинства, или конец социального. / Ж. Бодрийяр – Екатеринбург, 2000.
24. Бодрийяр Ж. Прозрачность зла. / Ж. Бодрийяр – М., 2005.
25. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть. / Ж. Бодрийяр – М., 2004.

26. Бодрийяр Ж. Симулякри і симуляції. / Ж. Бодрийяр – К., 2004.
27. Борхес Х. Л. Оправдание вечности. / Х. Л. Борхес – М., 1994.
28. Борхес Х.Л. Вавилонская библиотека // Борхес Х.Л. Оправдание вечности. / Х. Л. Борхес – М., 1994.
29. Босенко А. В. О другом. Симуляция пространств культуры. / А. В. Босенко – К., 1996.
30. Босенко А. В. Реквием по нерожденной красоте. / А. С. Босенко – К., 1992.
31. Босенко О. Третій образ// Філософська і соціологічна думка. – 1993. - № 7-8. – С.53-74.
32. Босенко О.В. Метафизика твердого тексту// Філософська і соціологічна думка. – 1994. - № 3-4.
33. Бусев М.А. Хэролд Розенберг об авангардизме и искусстве США 60-70-х годов // Искусствознание Запада об искусстве XX века./ М. А. Бусев - М., 1988
34. Бэнэм Р. Взгляд на современную архитектуру. / Р. Бэнэм – М., 1980.
35. Валери П. Об искусстве. / П. Валери – М., 1993.
36. Воинова З. Хепенинг и его теоретики // Современное буржуазное искусство: критика и размышления. / З. Воинова – М., 1975
37. Галеви Д. Жизнь Фридриха Ницше. / Д. Галеви – Рига, 1991.
38. Гатальська С. М. Філософія культури. / С. М. Гатальська – К., 2005.
39. Гендерна перспектива. – К., 2004.
40. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. / Т. Гундорова – К., 2005.
41. Гусаченко В. В. Трасгрессии модерна. / В. В. Гусаченко – Харьков, 2001.
42. Делез Ж. Логика смысла. / Ж. Делез – М., 1995.
43. Делез Ж. Ницше. / Ж. Делез – М., 1997.
44. Дженкс Ч. Язык архитектуры постмодернизма. / Ч. Дженкс – М., 1985.
45. Едикс Ю. История современной архитектуры. / Ю. Едикс – М., 1972.
46. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. / У. Еко – Львів, 2004.
47. Жиров Л. В. Человеческая телесность: философский анализ. / Л. В. Жирова – Ростов-на Дону, 1988.
48. Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського осмислення. / О. Забужко – К., 2003.
49. Завадская Е. В. Культура Востока в современном западном мире. / Е. В. Завадская – М., 1997.
50. Зимовец С. Н. Тела шпионажа / С. Н. Зимовец // Философский поиск. – 1995. - № 1. – С. 35-50.
51. Зубрицька М. Homolegens: читання як соціокультурний феномен. / М. Зубрицька – Львів, 2004.
52. Иванов Вяч. Родное и вселенское. / Вяч. Иванов – М., 1994.
53. Иконников А. В. Зарубежная архитектура: От «новой архитектуры» до постмодернизма. / А. В. Иконников – М., 1982.
54. Ильин И. П. Постмодернизм: от истоков до конца столетия: Эволюция научного мифа. / И. П. Ильин – М., 1998.
55. Ильин И. П. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. / И. П. Ильин – М., 1996.
56. Карцева Е. Кич, или Торжество пошлости. / Е. Карцева – М., 1977.
57. Кестинг М. Хепенинги: анализ одного симптома / М. Кестинг // Современное буржуазное искусство: критика и размышления. – М., 1975
58. Киселева О. А. Человеческая телесность как жизненная форма / О. А. Киселева // Онтологічні проблеми культури. – К., 1994.
59. Козловски П. Философские эпопеи. Об универсальных синтезах метафизики, поэзии и мифологии в гегельянстве, гностицизме и романтизме / П. Козловски // Вопросы философии. – 2000. - № 4. – С.37-52.

60. Конен В. Третий пласт: Новые массовые жанры музыки XX века. / В. Конен – М., 1994
61. Коннор С. Теоретики постмодерну / С. Коннор // Всесвіт. – 1998. - № 1. – С.117-125.
62. Контркультура и социальные трансформации. – М., 1990
63. Красота и мозг: Биологические аспекты эстетики. – М., 1995.
64. Крючкова Н. Антиискусство: теория и практика авангардистских движений. / Н. Крючкова – М., 1983.
65. Кукаркин О. Буржуазная массовая культура. / О. Кукаркин – М., 1983.
66. Куликова И. С. Антиискусство и буржуазная действительность. / И. С. Куликова – М., 1978.
67. Кэррол Л. История с узелками. – М., 1973.
68. Левчук Л.Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття. – К., 1998.
69. Личковах В. А. Авангард – постмодернізм – універсалізм: зміна парадигм неklasичної естетики / В. А. Личковах // Філософська і соціологічна думка. – 1996. - № 78. – С.142-165.
70. Лук'янець В. С., Соболев О. М. Філософський постмодерн. / В. С. Лук'янець, О. М. Соболев – К., 1998.
71. Людина в есенції нїх та екзистенційнїх вимірах. – К., 2004
72. Малахов В. А. Искусство и человеческое мироотношение. / В. А. Малахов – К., 1988.
73. Мамардашвили М. Как я понимаю философию. / М. Мамардашвили – М., 1990
74. Мамардашвили М. Картезианские размышления. / М. Мамардашвили – М., 1993.
75. Мамардашвили М. Необходимость себя: Введение в философию, доклады, статьи, философские заметки. / М. Мамардашвили – М., 1996.
76. Мамардашвили М. Превращенные формы (О необходимости иррациональных выражений) / М. Мамардашвили // Мамардашвили М. Как я понимаю философию. – М., 1990.
77. Мамардашвили М. Эстетика мышления. / М. Мамардашвили – М., 2001
78. Маркузе Г. Эрос и цивилизация. Одномерный человек. Исследование идеологии развитого индустриального общества. / Г. Маркузе – М., 2003
79. Мерло-Понти М. Око и дух. / М. Мерло-Понти – М., 1992.
80. Мерло-Понти М. Феноменология восприятия. / М. Мерло-Понти – М., 1998.
81. Мерло-Понті М. Видиме й невидиме. / М. Мерло-Понті – К., 2003.
82. Мигунов А. С. Vulgar. Эстетика и искусство во второй половине XX века. / А. С. Мигунов – М., 1991.
83. Милле К. Современное искусство Франции. / К. Милле – Минск, 1995.
84. Неборак В. Введення у Бу-Ба-Бу. / В. Неборак – Львів, 2003
85. Ницше Ф. Сочинения: В 2 т. / Ф. Ницше - М., 1990.
86. Новейший философский словарь / Сост.А.А.Грицанов. – Минск, 1998.
87. Ортега-і Гасет Х. Вибрані твори. / Х. Ортега-і-Гасет – К., 1994.
88. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. / С. Павличко – К., 1998.
89. Павличко С.Д. Теорія літератури. / С. Павличко – К., 2005
90. Пелевин В. Чапаев и Пустота. / В. Пелевин – М., 2003.
91. Пелевин В. Generation "P". / В. Пелевин – М., 2003.
92. Подорога В. Выражение и смысл. / В. Подорога – М., 1995.
93. Подорога В. Феноменология тела. Введение в философскую антропологию. / В. Подорога – М., 1995.
94. Пятигорский А. Непрерываемый разговор. / А. Пятигорский – СПб., 2004.
95. Рильке Р.-М. Ворпсведе. Огюст Роден. Письма. Стихи. / Р.-М. Рильке – М., 1971.
96. Рославец Е. Н. Разрушение образа. Е. Н. Рославец – К., 1984.
97. Самосознание европейской культуры XX века. – М., 1991.
98. Сартр Ж.-П. Буття і Ніщо. / Ж.п. Сартр – К., 2001.
99. Соболев О. М. Постмодерн і майбутнє філософії. / О. М. Соболев – К., 1997.

100. Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. Хрестоматія. – К., 1996.
101. Сучасне природознавство: когнітивний, світоглядний, культурно-історичний виміри. – К., 1995.
102. Туганова О. Э. Постмодернизм в американской художественной культуре / О. Э. Туганова // Вопросы философии. – 1980.
103. Туганова О. Э. Современная культура США. Структура. Мирозренческий аспект. Художественное творчество. / О. Э. Туганова - М., 1989
104. Тупицина М. Критическое оптическое. Статьи о современном русском искусстве. / М. Тупицина – М., 1997.
105. Філософія епохи постмодерна. – Минск, 1996.
106. Філософія. Світ людини. Курс лекцій. – К., 1999
107. Філософсько-антропологічні студії. 2000. – К., 2000.
108. Філософсько-антропологічні читання' 96. – К., 1997
109. Фуко М. Ницше. / М. Фуко – М., 2000.
110. Фуко М. Археология знания. / М. Фуко – М., 1986
111. Чучин-Русов А. Е. Новый культурный ландшафт: постмодернизм или неoarхаика / А. Е. Чучин-Русов // Вопросы философии. – 1999. - № 4. – С.24-41.
112. Шестов Л. Достоевский и Ницше (философия трагедии). / Л. Шестов – М.1997.
113. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой истории. Т.1. Гештальт и действительность. / О. Шпенглер – М., 1993.
114. Якимович А. О лучах Просвещения и других световых явлениях (культурная парадигма авангарда и постмодерна) / А. О. Якимович // Иностранная литература. – 1994. - № 1. – С. 241-248.
115. Ясперс К. Ницше и христианство. / К. Ясперс - М., 1994.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Глобалізаційні процеси в сучасній культурі.
2. Премодерн, модерн, постмодерн як смислова метаморфоза європейської культурної свідомості.
2. Архітектура постмодернізму: основні ідеї.
3. Футурологія: трансформація світу і людини.
4. Основні архітектурні стилі кінця ХХ-початку ХІХ століття.
5. Урбаністика: основні ідеї.
6. Феномен креативності у сучасній культурі.
7. Від етики до постетики.
8. Основні чинники сучасної цивілізації: стратегії виходу.
9. Штучний інтелект як фундаментальний науковий напрямок інтелектуальної діяльності.
10. Феномен інтерактивної комп'ютерної графіки.
11. Проблема творчості та самоздійснення в постмодерні.
12. Постмодерн та авангард: історичне та ідеологічне співвідношення.
13. Проблема децентрації в сучасній культурі.
14. Постмодерністська чуттєвість.
15. Альтернативне літературознавство як творчість.
16. Текст як культурна реальність.
17. Текстівір: методологічні відмінності.
18. Нарратив і дійсність в постмодерні.
19. “Смерть автора” як феномен сучасної культури.
20. “Кінець філософії”: проблема прочитання.
21. Дискурс “занепаду Європи”: негатив і позитив.
22. Феномен сучасного літературного процесу.
23. Літературознавство як література.

24. Постмодерний синтез мистецтв.
25. Антимистецтво у мистецтві. Проблема “смерті мистецтва”.
26. Процесуальні форми в мистецтві: пошук простору.
27. Феномен сучасної постмодерністської художності.
28. Постмодернізм в архітектурі.
29. Проблема маніпуляції суспільною свідомістю.
30. Феномен цифрових технологій у сучасному арт-просторі.
31. “Суспільство спектаклю” Гі Дебора.
32. “Вираження і смисл” В. Подороги.
33. “Ніцше” Ж. Делеза.
34. “Від твору до тексту” Р. Барта.
35. “Ніцше і християнство” К. Ясперса.
36. “Симулякри і симуляції” Ж. Бодрійяра.
37. “Прозорість зла” Ж. Бодрійяра.
38. “Спокуса” Ф. Бодрійяра.
39. “Різома” Ж. Делеза і Ф. Гваттарі.
40. Ніцше” М. Фуко.

Схвалено Вченою радою
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки
Протокол № __ від _____ 201 р.

Проректор з науково-педагогічної

і навчальної роботи та рекрутації

С. В. Гаврилюк

Навчальний відділ

Л. О. Заєць

Юридичний відділ

А. В. Маїло